

Historian tapahtumat ovat muokanneet maailmastamme sen, mitä se nyt on. Samalla tavalla menneet tyylikaudet ovat tehneet tämän päivän kirjallisuudesta omanlaisensa.

Kirjallisuutta ja esimerkiksi yksittäistä romaania pitää tulkita sen oman kontekstin kautta.

Kun teet tekstistä tulkintaa, analyysiä, sinun pitää ottaa huomioon teoksen julkaisuaika sekä sen tekijä. Kontekstin ymmärtäminen on tärkeää, koska teos ei synny tyhjästä. Sen ympärillä on aina ihmisiä ja historiaa.

<p>Nykykirjallisuus on oman aikamme kirjallisuutta.</p>	
<p>Nykykirjallisuuteen kuuluvat monet erilaiset tyylit ja lajit, genret.</p> <p>Suosittuja nykykirjallisuuden lajeja ovat elämäkertakirjallisuus, historialliset romaanit, dystopiat ja fantasiaromaanit, jotka leikittelevät ”entä jos” - ajatuksella sekä esseet/esseekokoelmat.</p> <p>Lajeja on erilaisia, koska nykyään myös lukijakunta on kirjava. Erilaisille lukijoille tehdään erilaista kirjallisuutta. Monet nuoret naiset lukevat Chick lit - kirjallisuutta, nuoret dystopia-seikkailuromaneja, kuten <i>Nälkäpeli</i>, ja esimerkiksi selkokirjallisuuteen tarttuvat he, jotka haluavat vielä kehittää kielitaitoaan.</p>	<p><i>kuulua</i> johonkin elämäkerta <i>leikitellä</i></p> <p>lukija+kunta; kirjava</p> <p><i>kehittää</i></p>
<p>Nykykirjallisuus on monimediaista. Se tarkoittaa, että kirjallisuus syntyy ja elää netissä ja sovelluksissa. Nykyään voit kuljettaa kokonaista kirjastoa taskusi taskussa: älypuhelimella voit kuunnella äänikirjoja milloin ja missä haluat, ja e-kirjat ovat kevyitä kuljettaa mukana.</p>	<p>monimediainen sovellus</p> <p><i>kuljettaa</i></p>
<p>Netti on mahdollistanut kenelle tahansa omien tekstien julkaisemisen. Kuka tahansa voi julkaista omia runojaan tai proosaansa. Internet ja sosiaalinen media ovat myös paikkoja, joissa voi syntyä uusia kirjallisuusilmiöitä.</p> <p>Esimerkiksi kanadalainen runoilija Rupi Kaur sai suosiota runoillaan Instagramissa. Hänen runonsa ovat lyhyitä, ne mahtuvat somepostauksen pieneen tilaan, ja niiden estetiikka sopii sosiaaliseen mediaan. Ne ovat lyhyitä, visuaalisia, yksinkertaisia ja tunteellisia - ja niitä on helppo jakaa somessa. Kriitikot ovat suhtautuneet Kaurin runouteen nihkeästi, mutta yleisö on rakastanut sitä.</p>	<p><i>mahdollistaa</i></p> <p>ilmiö</p> <p>postaus estetiikka visuaalinen nihkeä</p>

Nykykirjallisuus ylittää erilaisia näkymättömiä rajoja, joita ennen pidettiin

pysyvinä: etnisuus, kulttuuri, kieli, sukupuoli jne. Puhutaan ylijaraisesta kirjallisuudesta. 2000-luvulla globalisaatio on kiihtynyt ja ihmiset liikkuvat ja muuttavat maasta toiseen enemmän kuin koskaan. Globalisaation ja muuttoliikkeen vaikutus näkyy myös kirjallisuudessa. Teoksiaan ovat julkaisseet kirjailijat, jotka tulevat erilaisista etnisistä, kielellisistä tai kulttuuritaustoista. Esimerkiksi Nura Farah, Alexandra Salmela, Zinaida Lindén (kirjoittaa ruotsiksi ja venäjäksi), Inna Patrakova (kirjoittaa venäjäksi) sekä Pajtim Stavtovi.

Monet maahanmuuttajakirjailijat käsittelevät teoksissaan kulttuurien välissä elämistä ja kulttuurien yhteentörmäyksiä. Toisaalta useat heistä kirjoittavat muistakin teemoista, eivätkä kaikki halua tulla luokitelluiksi maahanmuuttajakirjailijoiksi.

Suomalaista kirjallisuutta on 2000-luvulla käännetty myös paljon muille kielille. Esimerkiksi Sofi Oksanen on kansainvälisesti tunnettu suomalainen kirjailija. Oksasen romaani *Puhdistus* (2008) oli vuoden 2021 loppuun mennessä käännetty 37:lle kielelle.

näkymätön
pysyvä; ylijarainen
kiihtyä=nopeutua

muuttoliike
etninen; tausta

yhteentörmäys
luokitella

kääntää

Pohditaan kontekstin merkitystä

Millainen on 2020-luvun maailma/Eurooppa/Suomi/Venäjä?

Millaisia kriisejä aikanamme on tai on ollut kuluneen 20 vuoden aikana?

Miten kontekstimme voi näkyä tämän päivän kirjallisuudessa?

